

СКАРБНИЦЯ МЕТОДИЧНИХ ІДЕЙ

8. Мельничук И. А. Экономическое воспитание младших школьников в процессе учебной и внеклассной работы: автореф. дисс. . . канд. пед. наук. – Минск, 1989. – 20 с.
9. Рябова И. Г. Подготовка будущего учителя начальных классов к экономическому воспитанию младших школьников: дисс. . . канд. пед. наук. – М. , 1995. – 186 с.
10. Стригина О. М. Педагогические условия формирования у младших школьников основ экономической культуры: автореф. дисс... канд. пед. наук. – Кострома, 1999. – 18 с.
11. Чернер С. Л. Система экономической подготовки учащихся общеобразовательной школы // Учащаяся молодежь и рынок: сб. науч. тр. Зелена-Гура. – М. , 1994.

Жилавий М. М. *

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ЧИТАННЯ ТА АУДІЮВАННЯ

У статті подано відомості про важливість використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках англійської мови.

Теперішній стан міжнародних зв'язків України, її вихід у європейський та світовий простори, нові політичні, соціально-економічні та культурні реалії вимагають радикальних змін у галузі навчання іноземних мов, зокрема англійської мови, тому що зараз англійська мова визнана мовою міжнародного спілкування.

Важливим чинником успіху є розуміння того, що мова найкраще засвоюється тоді, коли учням пропонується індивідуальна методична увага й участь, які ґрунтуються на аналізі особистісних навчальних потреб і відповідальності. І, зрештою, однаково вирішальним і важливим чинником успіху вивчення мови є забезпечення навчального процесу видами та типами діяльності, що сприяють використанню мови.

У наші дні на роботу кожного навчального закладу суттєво впливають досягнення суспільства в галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Тому доцільним є широке використання комп'ютерів та Інтернету в процесі навчання як невід'ємного джерела отримання різноманітних знань і навиків.

Комп'ютер у навчальних закладах є ефективним технічним засобом, за допомогою якого можна значно урізноманітнити процес навчання. Його використання в навчальній та позакласній діяльності сприяє підвищенню мотивації та індивідуалізації навчання, розвитку творчих здібностей учнів і створенню сприятливого емоційного клімату на уроках.

Комп'ютер – це мультимедійний засіб, який поєднує в собі можливості телевізора, відеомагнітофона, книжки, тощо. Сучасний комп'ютер є універсальною іграшкою, рівноправним парт-

* © Жилавий М. М.

СКАРБНИЦЯ МЕТОДИЧНИХ ІДЕЙ

нером, терплячим товаришем, мудрим наставником і цим приваблює учнів. У той же час комп'ютер допомагає вчителю краще оцінити здібності й знання учнів, спонукає шукати нові, нетрадиційні форми та методи навчання, а також відкриває нові можливості для творчого розвитку як учнів, так і вчителів, дозволяє звільнитися від одноманітності традиційного курсу навчання, розробити нові ідеї та розв'язати більш цікаві та складні проблеми.

Комп'ютер є потужним засобом підвищення ефективності навчання. Він значно розширив можливості подачі навчальної інформації за допомогою кольору, графіки, звуку, цифрової відеотехніки. Значно зростає мотивація учня до навчання [2]. Новизна роботи з комп'ютером підвищує інтерес до оволодіння знаннями, а також подання навчальних завдань за ступенем складності. Він дозволяє позбутися однієї з головних причин негативного ставлення до навчання – відсутності успіху. Працюючи на комп'ютері учень має можливість довести до кінця виконання завдання. Він сприяє формуванню в учнів рефлексії діяльності, дозволяє учням побачити результат своїх дій. Контроль здійснюється об'єктивно та своєчасно.

Використання комп'ютерної техніки робить урок привабливим та сучасним. На такому уроці відбувається індивідуалізація навчання, розвивається пізнавальна діяльність учнів, а саме: інтелектуальна активність, логічне мислення, увага, пам'ять, мова, уява, інтерес до навчання. Це урок, на якому з'являються нові можливості для розвитку гармонійної індивідуальності, збівної до колективної співпраці.

Діапазон використання комп'ютера в навчально-виховному процесі дуже великий: навчання, тестування, гра. Комп'ютер може бути як об'єктом вивчення, так і засобом навчання. Учні, які користуються комп'ютером, повинні володіти основами комп'ютерних знань. Вони повинні навчитися запам'ятовувати файли, знати клавіатуру, знати правила користування дисками та інше.

Життя безжально підштовхує нас, учителів іноземних мов, до активнішого використання сучасних комп'ютерних технологій на уроці.

Головний критерій успіху уроку – це його результативність, знання й навички, які отримують учні. Спонування до логічного, смислового опрацювання інформації, орієнтація учнів на активне сприйняття матеріалу, самостійне засвоєння в різноманітних вправах – основні шляхи досягнення міцності знань.

Із досвіду роботи використання комп'ютерних технологій на уроках англійської мови, ми дійшли висновку, що комп'ютерні програми можна використовувати на різних етапах навчання [1]. Так, школярі звикли вивчати світ безпосередньо, їм потрібні не лише підручники й вправи. Для покращення зорового й слухового сприйняття матеріалу, ми використовуємо відео- та аудіоінформацію. Зрозуміло, що до такої інформації доречно

СКАРБНИЦЯ МЕТОДИЧНИХ ІДЕЙ

додати комп'ютерні програми, які працюють інтерактивно у взаємодії з користувачем. Використання комп'ютерних технологій завжди поживає урок та підвищує зацікавленість учнів.

Нестандартна типологія різноманітна, вона стимулює творчість, створює позитивну мотивацію навчальної діяльності. Спираючись на ці фактори, ми намагаємося відшукати шляхи перетворення звичайного уроку на той, що запам'ятується учням та стане вагомим кроком на шляху пізнання. Кожен такий урок розробляється нами з урахуванням як рівня знань, умінь та навичок учнів, так і рівня володіння комп'ютерною технікою.

Під час читання й аудіювання, перевіряючи розуміння прочитаного чи почутого, часто використовуємо програму My Test, яку розробив Башлаков Олександр Сергійович. і дуже проста у використанні.

MyTest – система програм для створення і проведення комп'ютерного тестування, збору та аналізу їх результатів. Одним із завдань повсякденної нашої праці є необхідність здійснювати контроль знань учнів. Форми контролю, що застосовуємо, дуже різноманітні, але найбільш часто використовується письмовий або усний опитування. На жаль, ці форми не позбавлені недоліків. При проведенні усного опитування – це відносно велика витрата часу уроку при невеликій кількості виставляються оцінок, при проведенні письмових робіт кількість оцінок зростає, але багато часу йде на перевірку.

Тестування як ефективний спосіб перевірки знань знаходить у школі все більше застосування. Одним з основних і безперечних його переваг є мінімум часових витрат на отримання надійних підсумків контролю. При тестуванні використовують як паперові, так і електронні варіанти. Останні особливо привабливі, тому що дозволяють отримати результати практично відразу по завершенні тесту.

Тестування виконує три основні взаємопов'язані функції: діагностичну, навчальну й виховну:

- діагностична функція полягає у виявленні рівня знань, умінь, навичок учня. Це основна, і найочевидніша функція тестування. За об'єктивності, широті і швидкості діагностування, тестування перевершує всі інші форми педагогічного контролю;

- навчальна функція тестування полягає в мотивуванні учня до активізації роботи із засвоєння навчального матеріалу. Для посилення навчальної функції тестування, можуть бути використані додаткові заходи стимулювання учнів, такі, як роздача вчителем примірних переліку питань для самостійної підготовки, наявність у самому тесті навідних запитань і підказок, спільний розбір результатів тесту;

- виховна функція проявляється в періодичності й неминучості тестового контролю. Це дисциплінує, організовує й направляє діяльність учнів, допомагає виявити й усунути прогалини в знаннях, формує прагнення розвинути свої здібності.

СКАРБНИЦЯ МЕТОДИЧНИХ ІДЕЙ

MyTestX це – система програм (програма тестування учнів, редактор тестів і журнал результатів) для створення і проведення комп'ютерного тестування, збору та аналізу результатів, виставлення оцінки за вказаною в тесті шкалою.

Програма MyTest працює з десятьма типами завдань: одиночний вибір, множинний вибір, установлення порядку проходження, установлення відповідності, вказівка істинності чи хибності тверджень, ручне введення числа, ручне введення тексту, вибір місця на зображенні, перестановка букв, заповнення пропусків (MyTestXPro). У тесті можна використовувати будь-яку кількість будь-яких типів, можна тільки один, можна і все відразу. У завданнях із вибором відповіді (одиночний, множинний вибір, вказівка порядку, вказівку істинності) можна використовувати до 10 (включно) варіантів відповіді.

У MyTestX можна використовувати будь-яку систему оцінювання. Система оцінки і її налаштування можна задати або змінити в редакторі тесту.

За наявності комп'ютерної мережі можна, використовуючи модуль журналу MyTestX, можна легко:

- організувати централізований збір і обробку результатів тестування. Результати виконання завдань виводяться учню й відправляються вчителю. Учитель може оцінити або проаналізувати їх у будь-який зручний для нього час;

- організувати роздачу тестів учням через мережу, тоді відпадає необхідність щоразу копіювати файли тестів на всі комп'ютери. Роздавати можна відразу кілька різних тестів;

- безпосередньо слідкувати за процесом тестування. Ви можете бачити, хто і який тест виконує, скільки завдань уже виконано, і яка їх результативність.

За допомогою програм MyTestX ми організовуємо як локальне так і мережеве тестування.

Комунікативна спрямованість у навчанні іноземних мов – це створення умов для мовленнєвої взаємодії.

Впровадження інноваційних технологій, зокрема, використання комп'ютерних навчальних програм на заняттях проходить трьома етапами:

1 етап – це формування лексичних та граматичних навичок із виробничої теми. Протягом цього етапу учні засвоюють будову англійських речень, удосконалюють мовні навички, прослуховуючи та повторюючи фрази та речення записані на диску, водночас вони можуть бачити на екрані наскільки ефективно це в них виходить, бо одразу комп'ютер висвітлює «оцінки».

Під час цього етапу комп'ютер виступає в ролі терплячого репетитора, урахувуючи індивідуальні особливості учня, якому інколи потрібно багато разів повторити одну й ту саму фразу;

2 етап – на цьому етапі проходить удосконалення мовних навичок та використання тих фраз та речень, які закріплювалися на першому етапі, у діалозі з комп'ютером. Учень має вибрати один із трьох поданих комп'ютером варіантів із пра-

СКАРБНИЦЯ МЕТОДИЧНИХ ІДЕЙ

вільною відповіддю та вчасно відповісти на фразу, подану комп'ютером. Крім цього, під час діалогу школяра з комп'ютером екран висвітлює фотографії що стосуються теми діалогу;

З етап – це засвоєння матеріалу, розвиток умінь уживати лексичні та граматичні знання набуті під час попередніх двох етапів. Учням пропонуються граматичні та лексичні завдання, наприклад: поставити слова в правильній послідовності, щоб було правильно побудоване речення; дібрати до запропонованих слів (які зустрічалися протягом двох попередніх етапів) антоніми чи синоніми; вставити за змістом слова у фрази або речення. Дуже подобається школярам завдання – «відгадай слово» – це завдання – кросворд англійською мовою.

Після проходження цих етапів учень може побачити, наскільки успішно він працював протягом заняття, подивившись результати уроку.

Використання навчальних комп'ютерних програм дозволяє вчителю перекласти частину своєї роботи на комп'ютер, роблячи при цьому навчання більш цікавим, різноманітним, інтенсивним. Але комп'ютер не замінює викладача, а тільки доповнює його, бо викладач постійно консультує учня.

Таким чином, впровадження та застосування комп'ютерних навчальних програм на уроках англійської мови це:

- ефективний допоміжний технічний наочно-слуховий засіб;
- допоміжний засіб учбово-пізнавальної діяльності учнів;
- засіб підвищення мотивації та бажання школярів вивчати англійську мову;
- швидкий та ефективний засіб оцінювання та контролю знань, умінь та навичок учнів;
- засіб підвищення інтерактивної та комунікативної діяльності.

Тож, застосування на заняттях комп'ютерних навчальних програм – це досить ефективний та доцільний засіб у навчанні учнів англійської мови, спрямований на розвиток комунікативних здібностей школярів. Крім цього використання комп'ютерних технологій у викладанні англійської мови дозволяє відійти від традиційних форм навчання й підвищити індивідуалізацію навчальної діяльності учнів, оптимізувати засвоєння мовних структур та граматичних правил, а також подолати монотонність заняття при формуванні мовленнєвої та комунікативної компетенції школярів при навчанні англійській мові.

Література:

1. Колган Т. В. Мультимедія на уроках української мови та літератури: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kolgantv.blogspot.com/2009/11/blog-post_17.html
2. Мирошниченко Г. Вплив ІКТ на формування свідомості сучасного учня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blog.gvmir.com/?p=890>.